

PLÁN
VLASTIVĚDNÉHO
MUZEA
V ŠUMPERKU

2026

VLASTIVĚDNÉ **muzeum**
V ŠUMPERKU

příspěvková organizace
zřizovaná Olomouckým krajem

WWW.MUZEUM-SUMPERK.CZ

Hlavní třída 22, Šumperk, IČO: 000 98 311

Základní údaje

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, se sídlem Hlavní třída 22, Šumperk, IČO 000 98 311, statutární zástupce PhDr. Marie Gronychová, ředitelka.

Webové stránky organizace: www.muzeum-sumperk.cz, e-mail: vmsumperk@muzeum-sumperk.cz, telefon: 583 363 070, ID datové schránky: 74xmakr.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, bylo zřízeno na základě zřizovací listiny vydané Olomouckým krajem 17. 3. 2003, s platností od 20. 5. 2003. Hlavní činností je plnění funkce muzea dle zákona č. 122/2000 Sb. v platném znění.

Vlastivědné muzeum v Šumperku je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr, vložka 780. Je právnickou osobou a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, spravuje 5 zařízení:
Muzeum Šumperk, Muzeum Mohelnice, Muzeum Zábřeh, Památník Adolfa Kašpara v Lošticích a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov.

I. ÚVOD

Plán Vlastivědného muzea v Šumperku (dále jen VM Šumperk) pro rok 2026 byl vypracován v souladu se směrnicí Olomouckého kraje Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem¹ a směrnicí Rady Olomouckého kraje č. 3/2024² s důrazem na plnění všech základních funkcí muzea včetně dodržování standardů veřejných služeb, akcentováno bude regionální působení organizace, vymezené jak zřizovací listinou, tak charakteristikami sbírek v CES. Současně plán a krátkodobá koncepce akceptují základní cíle Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029³ (dále jen Koncepce) a také cíle stanovené v Plánu rozvoje Vlastivědného muzea v Šumperku na delší období 2024–2026. Akční plán Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje na rok 2026 nebyl v době tvorby tohoto plánu ještě zveřejněn.

Následující rok 2026 bude ve znamení budování nových prostor v areálu robotárny v Šumperku. Předpokládá se vybavení nově opravené „červené“ budovy, a to jak kanceláří pro část zaměstnanců organizace (zejména kurátoři, knihovník, popř. pracovníci ekonomického odd. apod.), tak digitalizačního pracoviště, konzervátorského pracoviště, fotopracoviště a knihovny, a zejména vytvoření nové expozice a tzv. otevřených depozitářů. Takto pojaté depozitáře plní jak funkci klasického úložného prostoru, tak funkci prezentační, badatelskou i osvětovou. Jeden z těchto otevřených depozitářů bude prezentovat archeologické nálezy, zejména soubory celých nádob podle období, druhý bude výběrový z oboru výtvarného umění a v plánu je i vybudování třetího depozitáře, kam budou umístěna díla současného výtvarného umění, která organizace s pomocí dotací z MK ČR pravidelně již několik pořizuje do sbírek. Expozice bude realizována na základě projektu připraveného pracovníky z. ú. Post Bellum a jimi přizvanými externisty, počítá se s využitím autentických dobových záznamů z minulosti robotárny a svědectví pamětníků. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o realizaci tří až čtyř nových výstavních prostor, předpokládá se jejich otevření pro veřejnost nejdříve až koncem roku 2026, popř. na začátku roku 2027 (podle podmínek dotace).

1 Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, směrnice Rady Olomouckého kraje č. 1/2025 ze dne 7. 4. 2025

2 Směrnice Rady Olomouckého kraje č. 3/2024, upravující vztahy Olomouckého kraje a zřizovaných příspěvkových organizací a vybrané povinnosti ředitelů příspěvkových organizací

3 Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029, vydal Olomoucký kraj 2022, ISBN 978-80-7621-059-2

Zahájení vnitřních úprav a vybudování výstavních prostor je závislé na předání dokončené stavby, což v současné době brzdí termín montáže nové trafostanice (investor Olomoucký kraj, dodavatel ČEZ).

Současně bude probíhat stěhování depozitářů do další nově nabyté budovy v areálu robotárny, kde byla koncem roku 2025 dokončena montáž EPS a EZS. Zde bude důležitým úkolem zajistit vybavení vybraných místností policovými regály pro uložení zejména movitých archeologických nálezů (MAN), pokud je bude muset VMŠ v následujících obdobích jako sbírkotvorná organizace přebírat od jiných oprávněných organizací, jež provádějí záchranné archeologické výzkumy v regionu (ACO, Archaia).⁴ Pokud bude uložení MAN řešeno centrálním depozitářem, bude do těchto prostor přednostně přestěhován depozitář umístěný v Pavlínině dvoře, popř. depozitáře umístěné v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Vybavení depozitářů profesionálními úložnými systémy (především na sbírky výtvarného umění) bude možné financovat i s podporou dotačního programu ISO/D MK ČR, zaměřeného právě na vybavení depozitářů (pokud budou tyto dotační tituly pro rok 2026 dostupné).

Dalším aspektem ovlivňujícím tvorbu plánu je tradičně fakt, že ještě není přesně známo, zda budou schváleny požadované investiční akce, popř. zda bude vyhověno žádostem o dotace. Prioritně musí být jako každý rok kladen největší důraz na splnění veškerých úkolů organizace vyplývajících ze zákonů (zákonné úpravy týkající se nejen hlavní činnosti muzea, ale také účetnictví, odměňování zaměstnanců, bezpečnosti práce, požární ochrany, odpadového hospodářství, hygieny, evidence smluv, spisové služby atd.), popř. z dalších opatření zřizovatele (zřizovací listina, směrnice Rady Olomouckého kraje č. 3/2024, Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckám krajem atd.). V roce 2026 se k těmto „povinným“ úkolům připojí i záležitosti vyplývající z dodržení podmínek dotačních programů z EU (NPO – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II., NPO – Brownfieldy, Robotárna Šumperk).

Základními cíli organizace pro rok 2026 bude zachování schopností muzea kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, vědecko-výzkumnou činností prohlubovat jejich poznání a rozšiřovat službu veřejnosti. Digitalizace kulturního dědictví je aktuálně velkým tématem, které se odráží i ve strategických dokumentech celostátní i krajské povahy týkajících se rozvoje kultury.⁵ Na krajské úrovni se proces digitalizace odvíjí od Strategie digitalizace

⁴ Zákon o státní památkové péči, č. 20/1987, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029, Cíl 3.1.2., s. 74

kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje. Strategie nastavuje podmínky pro provádění digitalizace sbírek včetně základních parametrů.⁶ V roce 2024 bylo s pomocí dotace z Národního plánu obnovy pořízeno nové vybavení pro digitalizaci (velkoplošné skenery, fotoaparáty, PC technika) a v následujících 3 letech je nutné plnit podmínky této dotace. V roce 2026 dojde k přestěhování digitalizačního vybavení do nových, více vyhovujících prostor. Dle podmínek dotace musí být digitalizované položky rovněž zveřejňovány (primárně e-sbirky.cz, popř. web muzea). Z tohoto důvodu došlo k menším personálním změnám, kdy byla komunikace s e-sbirkami implementována do pracovní náplně kurátorky sbírkových fondů. Zveřejňování výsledků digitalizace i katalogizace sbírkových předmětů probíhají stále s pomocí systému DEMUS. (opatření 3.1.2 Koncepce).

Digitalizace sbírkového fondu a jeho zpřístupnění na webových stránkách umožňují přístup ke sbírkám široké veřejnosti, čímž je mimo jiné naplňován standard dostupnosti. On-line přístup ke sbírkám je důležitý nejen z hlediska prezentačního, ale i badatelského.

Digitalizované sbírkové předměty, zejména ve formě 3D zobrazení, a také panoramatické prohlídky expozic a krátká videa mohou sloužit i jako alternativní zpřístupnění expozic a výstav, jež jsou nedostupné pro imobilní návštěvníky. V roce 2026 není zatím v plánu zhotovení nových panoramatických prohlídek expozic, pozornost bude spíše zaměřena na doplnění expozic QR kódy, tablety apod., popř. na atraktivní prohlídky vytvořené snímáním z dronů (k tomu opatření 1.5.2 Koncepce).

Návštěvnost Vlastivědného muzea v Šumperku i tržby ze vstupného byly v roce 2025 srovnatelné s předchozím rokem, zejména Muzeum Šumperk a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov dosáhly loňských hodnot již na konci října. Pro rok 2026 je tedy cílem alespoň udržet nastavenou laťku, bude to však zřejmě velmi obtížný úkol, především s ohledem na novou nájemní smlouvu mezi městem Šumperkem a Vlastivědným muzeem v Šumperku, kterou šumperské muzeum ztrácí venkovní nádvoří, čímž je ohroženo i venkovní Muzejíčko. Právě návštěvnost Muzejíčka tvoří spolu s Lovecko-lesnickým muzeem na zámku Úsov největší část příjmů ze vstupného za celou organizaci. S příjmy z nově opravených prostor na robotárně se pro rok 2026 nedá ještě počítat (cíl 1.4 Koncepce).

Vlastivědné muzeum v Šumperku spravuje 6 sbírek muzejní povahy obsahujících 15 podsbírek zapsaných v CES, v nichž je evidováno 185 933 sbírkových předmětů (inventárních

⁶ Strategie digitalizace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje pro období 2024–2030. Olomouc 2023, 61 s.

čísel, stav ke konci září 2025). Sbírkotvorná činnost, jako jeden z hlavních cílů muzea, bude pokračovat získáváním nových přírůstků obvyklými způsoby (vlastním sběrem, převody, dary, koupí) důsledně v souladu se zřizovací listinou a strategií sbírkotvorné činnosti při dodržování zásad muzejní selekce. Případné nákupy sbírek budou v souladu se zákonem o účetnictví financovány z fondu investic. Podle možností budou realizovány i akvizice současného výtvarného umění, neboť VM Šumperk plní také funkci regionální galerie. Dary do muzejních sbírek mohou být realizovány pouze v souladu s platnou směrnicí Rady Olomouckého kraje upravující vztahy Olomouckého kraje a zřizovaných příspěvkových organizací. Sbírky budou odborně zpracovávány v zákonných lhůtách, evidovány a inventovány dle zákona č. 122/2000 Sb. v platném znění a dle vnitřních předpisů organizace. Otázkou zůstává přebírání MAN. V případě, že tato povinnost přejde na VM Šumperk, vzniknou nároky na personální zajištění jejich odborného zpracování a evidence i na úložné prostory a vybavení. Do budoucna by se zvýšily také časové nároky na jejich správu a inventarizaci.

V roce 2026 bude pokračovat třetím rokem nový (již třetí) desetiletý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2022 byly minimálně jednou inventarizovány. Ve všech sbírkách (kromě uzavřených podsbírek sbírky lovecko-lesnického muzea a podsbírky současnost sbírky šumperského muzea) budou přednostně inventarizovány předměty zapsané do sbírek od roku 2013 do roku 2022. Dále bude inventarizace pokračovat podle inventárních čísel vzestupně od nejnižšího čísla. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu bude cca 185 000 ks (stav sbírek zapsaných v CES k 31. 12. 2022). Ve všech sbírkách bude v souladu s platnou legislativou inventarizováno 10 % sbírkových předmětů. Výjimkou bude podsbírka historická sbírky lovecko-lesnického muzea, kde byla v roce 2023 provedena předávací inventarizace, může být tedy inventarizováno pouze 5 % sbírky.

K důležitým úkolům patří opět péče o sbírkový fond a zkvalitňování uložení sbírek. Při práci v depozitářích bude kladen důraz zejména na dodržování zákona a vnitřních předpisů, na korektní vedení přírůstkových knih, jejich řádnou autentizaci (razítko s číslem sbírky v CES), dopracování lokací a řádné sledování klimatických podmínek. Pozornost bude i nadále zaměřena také na ochranu sbírek muzejní povahy před krádežemi, vloupáním a požárem dle metodického pokynu MK ČR č. 1/2010. Kvalita uložení sbírkových předmětů, existence a funkčnost lokačních seznamů, vedení potřebné dokumentace a pořádek v depozitářích budou opět kontrolovány vedoucí oddělení odborné činnosti a ředitelkou organizace (pravidelná roční kontrola i namátkové kontroly).

Jako každý rok bude VM Šumperk rovněž usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR. Žádost o dotaci na restaurování sbírkových předmětů byla na MK ČR zaslána již v listopadu 2025.

Vědecko-výzkumná činnost bude i v roce 2026 plánovaná tak, aby z každého úkolu vyplynul konkrétní výstup v daném roce, v případě nových úkolů v roce 2027. Cílem vědecko-výzkumných úkolů budou podle možností produkty použitelné zejména pro prezentační účely (výstavy, přednášky, články pro ediční činnost organizace) a zviditelnění činnosti organizace. Pokračujících úkolů je naplánováno 19, nových úkolů je naplánováno 5. Podporováno bude také zapojení pracovníků do externích projektů (3 úkoly pokračující). Jedná se např. o projekt Preventivní archeologie, v němž je Mgr. Jakub Halama, Ph.D., garantem pro okres Šumperk; zástupce organizace působí rovněž ve skupině pro identifikaci a dokumentaci tradiční lidové kultury (Olomoucký kraj), v certifikační komisi „Jeseníky originální produkt“ apod.

Spolupráce s dalšími subjekty (opatření 1.4.2 Koncepce) bude realizována např. formou zápůjček, a to jak zápůjček celých výstav, tak i dílčích zápůjček sbírkových předmětů, které budou uplatňovány zejména ve vztahu k Národním památkovému ústavu a také ve vztahu k muzeím, jak obecním (např. Police, Zvole, Šumperk), tak soukromým (Pivovarské muzeum v Hanušovicích), ale i krajským (Muzeum silnic ve Vikýřovicích, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vlastivědné muzeum v Olomouci). Výstavy z dílny VM Šumperk připravované pro Muzejíčko budou v roce 2026 zapůjčeny minimálně do 4 kulturních organizací (Středověká herna, Vesmírná herna a Cesta kolem světa a také část interaktivit z výstavy o integrovaném záchranném systému).

Ve spolupráci s šumperskou městskou knihovnou a dalšími kulturními organizacemi se bude VM Šumperk i v roce 2026 podílet na pořádání festivalu Město čte knihu (uskuteční se 22. ročník a tématem bude Babička a dílo Adolfa Kašpara) a šestým rokem bude v rámci festivalu Blues Alive připravena tematická výstava, popř. doplněna Síní slávy Blues Alive, instalovaná v šumperském muzeu v roce 2022. Spolu se Šumperským okrašlovacím spolkem se VM Šumperk zapojí do celorepublikového festivalu Den architektury, předpokládá se též pořádání přednášek nebo komentovaných vlastivědných vycházek ve spolupráci s obcemi, školami, TIC nebo spolky. Ve spolupráci se záchrannými spolky a místními útulky se bude konat další, již 19. ročník zábavné soutěže Šumperský hafan.

Díky Muzejíčku šumperského muzea se podařilo zaujmout zejména školky a žáky prvního stupně základních škol, střední školy se zatím stále nedaří do muzea nalákat ve větší míře.

Výjimkou je aktivní účast Gymnázia Šumperk při pořádání festivalu Město čte knihu, kdy studenti šumperského gymnázia tradičně účinkují na vernisáži výstavy v muzeu. V Muzeu Zábřeh proběhnou opět soutěže pro školy pořádané pod patronací starosty města (viz opatření 1.4.3 Koncepce).

Prezentační činnost muzea je rámcově vymezena standardy veřejných služeb, jež jsou konkretizovány ve zřizovací listině. Jedná se zejména o zpřístupnění sbírek formou muzejních výstav, muzejních programů, publikací a webových prezentací (standard časové dostupnosti), o dodržení standardů ekonomické dostupnosti zavedením slev a volných vstupů, popř. o dodržení standardů fyzické dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (podle stavebních možností objektů). Výstavy a muzejní programy se vybíraly tak, aby byly stejně jako v minulých letech nejen návštěvnický atraktivní, ale také aby plnily hlavní funkce muzea, tj. prezentovaly sbírky muzejní povahy a vlastní vědecko-výzkumnou činnost.

V ediční činnosti bude stěžejní publikací tradičně další, již 112. svazek Severní Moravy. V plánu je dále vydání katalogu s názvem Nebe na skle malované, který by prezentoval podmalby na skle ze sbírek Vlastivědného muzea v Šumperku. Vydání tohoto katalogu je závislé na úspěšném získání finančních prostředků z dotačního programu Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií, vyhlašovaného MK ČR, popř. zařazení publikace do edičního plánu Olomouckého kraje. K vydání se připravuje také publikace Proměny Mohelnice, jejíž obsah bude vycházet z trojice dříve realizovaných výstav na toto téma. V rámci Knihovničky Severní Moravy budou zahájeny přípravy k vydání publikace Hrad a zámek Úsov, popř. Průvodce po městském hřbitově v Šumperku.

Prorodinná politika bude v podmínkách VM Šumperk realizována opět zejména v Muzejíčku, jež vzniklo v roce 2016 jako specifické zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež, pro všechny, kteří si rádi pohrají, zasoutěží nebo vyzkouší nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Od vzniku Muzejíčka v únoru 2016 do konce listopadu 2025 bylo realizováno již 26 dětských výstav, které navštívilo téměř 140 000 osob. V roce 2026 budou v Muzejíčku instalovány dvě výstavy s dětskou tematikou, jejichž prostřednictvím se budou děti všech věkových kategorií nejen bavit, ale také přirozenou, jim adekvátní formou seznamovat s prezentovanými tématy. První z výstav bude Herna olympijská, instalovaná mimo jiné v souvislosti se zimními olympijskými hrami. K výstavám v Muzejíčku budou organizovány doprovodné akce a programy. Muzejíčko tradičně navštěvují i speciální školy ze Šumperka (Schola Viva; dětský domov se školou; Pomněnka; MŠ a ZŠ Hanácká v Šumperku a od roku

2022 také děti z azylového domu). V roce 2026 je ohroženo venkovní Muzejíčko změnami v nájemní smlouvě pro Muzeum Šumperk (viz opatření 1.4.1 Koncepce).

Zázemí pro rodiny s dětmi (možnost využití přebalovacího pultu a přípravy jídla pro děti a kojence) je vybudováno rovněž v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rodiny s dětmi zde bude i v roce 2026 připraven speciální „dětský“ návštěvnický okruh, který zahrnuje interaktivní expozici domácí fauny a lesnictví ve 2. NP zámku, výstavu Safari na zámku Úsov, instalovanou v podkroví zámku, a také interaktivní expozice na nádvoří zámku (Pohádky, Strašidelný labyrint, Putování středověkem).

Předkládaný plán výstav je opět více méně rámcový, je možné, že dojde k jeho úpravě, a to v závislosti na aktuální situaci. Ze 33 naplánovaných krátkodobých výstav přechází 7 z roku 2025, nově instalovaných výstav bude tedy 26. Z výstav plánovaných na rok 2026 lze vyzdvihnout velkou mezioborovou výstavu věnovanou počátkům města Šumperka a jeho dalšímu vývoji, výstava obsáhne velmi málo prezentované období od prehistorie zhruba do poloviny 19. století. Souběžně s ní se uskuteční ještě další výstavní projekt, který připomene 130. výročí založení šumperského muzea. Ani v roce 2026 nebudou chybět umělecky zaměřené výstavy či tradiční výstava živých hub a prezentována budou i témata z oblasti přírodních věd. Ve Výstavní síni se také představí šumperský Dětský klíč, o. p. s, poskytující sociální služby osobám s postižením, především autismem.

VM Šumperk bude i nadále nabízet výstavní prostory začínajícím umělcům. V Galerii mladých v Muzeu Šumperk a v Minigalerii Muzea Zábřeh mohou začínající nebo amatérští umělci vystavovat svou tvorbu. Jedná se o velmi oblíbený počin, jenž je určitou formou tzv. kulturních inkubátorů. Oba prostory jsou poměrně hojně využívány (viz opatření 1.3.2 Koncepce).

V šumperském muzeu nebude poprvé po 20 letech v letních měsících nádvoří sloužit vlastním akcím organizace. V době tvorby plánu není ani jasné, zda bude možné realizovat v letních měsících oblíbené venkovní Muzejíčko nebo venkovní posezení pro návštěvníky, kteří zde například pili kávu, zatímco si děti hrály v bezpečném a uzavřeném prostoru. Stejně tak zmizí z nádvoří tradiční venkovní cvičení jógy.

Na zámku Úsov bude nádvoří využito jak při běžných prohlídkách, tak při speciálních akcích (Pohádkový den, Bílá paní, Halloween). Viz opatření 1.4.2 Koncepce.

V oblasti stálých expozic je pro rok 2026 prioritou realizace expozice na základě projektu připraveného pracovníky z. ú. Post Bellum a jimi přizvanými externisty, která využije

autentické dobové záznamy ze života robotárny a svědectví pamětníků (investiční žádanka č. 2024/0061). Tato expozice se bude nacházet ve zrekonstruované tzv. červené budově v areálu robotárny, zde se předpokládá také vybudování dvou nebo tří otevřených depozitářů (archeologie, užité umění, výtvarné umění), jež budou přístupné veřejnosti (investiční žádanka č. 2025/00656). V investičním plánu je také realizace nové historické expozice v Muzeu Zábřeh (investiční žádanka č. 2022/000662) dle projektu dokončeného v závěru roku 2024.

Obměna je plánována i v nové Síni slávy Blues Alive v Muzeu Šumperk, kde se počítá s doplněním instalace o další darované hudební nástroje.

Velká pozornost bude věnována opět propagaci, zejména pak propagaci v médiích a na internetu, a to jak na vlastních webových stránkách, tak i na různých jiných webech, jako např. www.kudyznudy.cz, www.sumpersko.net atd. Nadále budou všechna zařízení muzea (kromě PAK) propagována v rámci projektu Objevuj památky. Propagace projektu Objevuj památky zahrnuje jak webovou prezentaci (www.objevujpamatky.cz), tak i podporu členských subjektů na sociálních sítích projektu a v dalších médiích. Rovněž bude pokračovat spolupráce s marketingovou společností m-Ark Marketing a reklama s.r.o.

Další propagace muzea probíhá prostřednictvím spolupráce s Vědeckou knihovnou v Olomouci, která čtvrtletně vydává kulturní revue KROK, jejíž součástí je i propagace výstav a akcí Vlastivědného muzea v Šumperku. Dlouhodobou spolupráci v oblasti propagace má muzeum rovněž s Asociací muzeí a galerií ČR, a to jak na oficiálních webových stránkách asociace, tak i prostřednictvím Věstníku AMG, kde jsou pravidelně prezentovány výstavy a akce muzea.

Každý měsíc je rozesílán program muzea na e-mailové adresy v adresáři muzea, jenž zahrnuje informační centra, knihovny, média, obce, ubytovací zařízení i jednotlivé návštěvníky z řad veřejnosti, kteří se přihlásili k odběru programu. Dále má muzeum v adresáři školy, školky a další vzdělávací instituce, které dostávají měsíčně nejen program, ale i informace k aktuálním edukačním programům muzea.

Propagace muzea v rámci tištěných médií zahrnuje zejména měsíčník Šumperský zpravodaj, vydávaný městem Šumperkem, a příležitostnou propagaci muzejních výstav a akcí ve speciálech MF Dnes Náš kraj a Lišákoviny a také v krajském magazínu Krajánek. V roce 2026 bude dál pokračovat úspěšná spolupráce s regionálními informačními centry. Pokračovat bude rovněž nastavená spolupráce s Informačním centrem Šumperk v podobě tištěných materiálů, podpory na sociálních sítích a plnění kalendáře akcí na webových stránkách

informačního centra, který se propisuje do kalendáře akcí na oficiálních webových stránkách města Šumperka.

Nadále se počítá se spoluprací s Českým rozhlasem Olomouc, rádiem Haná a regionální televizí TV Morava. Muzeum se v roce 2026 rovněž zapojí do projektu Archeologické léto, jenž byl v roce 2025 návštěvnicky velmi úspěšný.

V roce 2026 bude muzeum pokračovat v propagaci výstav a akcí ve spolupráci s Koordinátorem Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (KIDSOK). Jeho prostřednictvím propaguje muzeum každý měsíc nový materiál v LCD obrazovkách autobusů v oblastech Jesenicko, Šumpersko, Zábřežsko a Mohelnicko. Tištěné materiály do tzv. klaprámů vlaků Českých drah dodává muzeum KIDSOKu čtvrtletně.

Výstavy a akce muzea se budou i v roce 2026 prezentovat na plakátovacích plochách v Šumperku, Zábřehu a Mohelnici.

Zajímavou a účinnou formou propagace je také spolupřádání různých nadregionálních akcí a setkání v zařízeních muzea (Šumperský hafan ve spolupráci se zahraničními a regionálními útulky, kdy v porotě zasedá mnoho významných a známých osobností) nebo partnerství při mezinárodním festivalu Blues Alive (akce v šumperském muzeu jsou propagovány v celostátních médiích v rámci propagace festivalu), popř. při regionálních festivalech Město čte knihu nebo Dny architektury. Další významnou zahraniční spoluprací je zapojení organizace do akce Mezinárodní den archeologie Amerického archeologického institutu, který událost prezentuje na svých webových stránkách. Z těchto akcí pak vznikají různé dokumenty a zprávy, jež se šíří zejména prostřednictvím sociálních sítí a jsou skvělou formou bezplatné propagace.

Webové stránky organizace www.muzeum-sumperk.cz jsou denně aktualizovány. Kromě stabilních údajů je doplňován zejména program a odborné články. Webové stránky využívá muzeum rovněž ke zveřejňování krátkodobých aktualit, například informací o změnách otevírací doby, výzev pro veřejnost a podobně.

Využívány budou i nadále oba facebookové profily (Vlastivědné muzeum v Šumperku, zámek Úsov). Vlastní facebookovou stránku, administrovanou VM Šumperk, má i Šumperský hafan. Díky skutečnosti, že se organizace stala osobou identifikovanou k DPH, může být využívána i placená fb propagace. Vlastivědné muzeum v Šumperku má i vlastní instagram.

Propagace prostřednictvím webu a sociálních sítí se velmi rychle rozvíjí a díky kvalitním a zajímavým příspěvkům, včetně atraktivního grafického zpracování, se neustále navyšují také počty sledujících na fb a instagramu.

Oprava a údržba budov, které má VM Šumperk ve správě či v nájmu, bude realizována dle pravidel stanovených směrnicí Rady Olomouckého kraje č. 3/2024 a zřizovací listinou. Podle uvedené směrnice bude moci organizace dodavatelsky provádět údržbu nemovitého majetku do výše 200 000 Kč. Při provádění běžné údržby se počítá se zapojením pracovníků oddělení provozu a výroby. Do plánu oprav a investic byla pro rok 2026 zařazena oprava WC a výmalba v Muzeu Mohelnice. Tato akce byla z důvodu zdlouhavého vyřizování povolení stavby přesunuta z roku 2025 na následující rok 2026. Přesun prostředků byl již schválen Radou Olomouckého kraje.

Pracovníci oddělení provozu a výroby se budou opět podílet na opravách a údržbě všech objektů ve správě VM Šumperk. Stále více jsou, a to zejména stolaři, využíváni při výstavní činnosti – vyrábějí výstavní fundus, pomáhají při instalacích výstav (montáž, demontáž, osvětlení, audio efekty, nátěry apod.) a především tvoří interaktivní prvky a speciální exponáty na výstavy, zejména do Muzejíčka. Díky existenci pracovní skupiny s dobře vybavenými dílnami může organizace produkovat vlastní autorské výstavy v originální instalaci s naprosto unikátními doplňkovými aktivitami. O takové výstavy opět projeví zájem i další muzea a jiné organizace. V roce 2026 poputuje Vesmírná herna do Semil a pak do Vsetína, Středověká herna do Holešova a výstava S Muzejíčkem kolem světa do Letohrádku Mitrovských v Brně.

V rámci doplňkové činnosti se s největšími příjmy počítá opět z činnosti stolařů, zedníků a zámečnicka a z hostinské činnosti. Doplňková činnost bude provozována tak, aby byly dodrženy všechny nároky vyplývající z nového metodického pokynu zřizovatele pro doplňkovou činnost. Příjmy z pronájmů budou v roce 2026 nižší z důvodu změny nájemní smlouvy s městem Šumperk.

Ekonomické oddělení má kromě běžné, velmi náročné agendy za úkol také spolupracovat při získávání mimorozpočtových zdrojů, zejména v oblasti administrace žádostí o dotace a rovněž jejich následného řádného vyúčtování. Pro rok 2026 budou tradičně podány žádosti na MK ČR (záleží na termínu vypsání dotačních titulů), jedná se zejména o program ISO II D/d (Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) na restaurování sbírkových předmětů, popř. program Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií.

Další dotační tituly nebyly zatím vypsány, nicméně VM Šumperk se bude opět ucházet o dotace z rozpočtů obcí (Šumperk, Zábřeh, Mohelnice, Loštice, Úsov). Tyto dotace směřují na podporu konkrétních akcí nebo výstav.

Specifickou formou fundraisingu je beze sporu také doplňková činnost, která bude i nadále provozována tak, aby nebyla na úkor činnosti hlavní, nicméně aby díky ní byly navýšeny zisky organizace.

Vzdělávání zaměstnanců bude již tradičně probíhat v několika liniích. Jedná se o zákonná periodická školení pro všechny zaměstnance, tj. školení BOZP jednou za tři roky a školení PO také jednou za tři roky. Další skupinu tvoří zákonná školení řidičů profesionálů, řidičů referentských, kotelníka a řemeslníků. Samostatně je nutné vyčlenit školení ekonomického a administrativního charakteru. Posledním okruhem jsou různá školení, semináře a konference podle oboru jednotlivých odborných pracovníků. Semináře a konference pro tzv. odborné pracovníky budou vybírány tak, aby přednost měly semináře týkající se zákonných povinností (CES, Demus, popř. nový evidenční SW, digitalizace sbírek, památkový zákon, autorský zákon atd.). Velmi důležitá jsou rovněž různá školení a semináře k využití dotačních titulů. Semináře budou realizovány jak prezenční, tak i on-line formou.

V roce 2025 byla také podána žádost o financování vzdělávání zaměstnanců v rámci programu Erasmus plus (investiční žádanka č. 2025/00807). Jedná se o projekt s názvem Zpřístupnění zákulisí muzea – ideové uchopení tvorby otevřených depozitářů včetně přípravy doprovodných programů pro širokou veřejnost. Projekt je zaměřen na sdílení a využití zkušeností zahraničních muzeí a jejich pracovníků v oblasti tvorby a zpřístupnění otevřených depozitářů široké veřejnosti (viz opatření 2.3.2 Koncepce).

Závěrečné shrnutí

Základním úkolem pro rok 2026 bude jako každý rok udržet muzeum jako sbírkotvornou instituci s regionální funkcí.

V roce 2026 bude prioritou zprovoznění prostor v nově nabytých budovách robotárny, tj. vybavení nových depozitářů, kanceláří, digitalizační a konzervátorské pracovny, knihovny a také realizace expozice a otevřených depozitářů v tzv. červené budově v areálu robotárny.

Díky velkému množství vlastních autorských výstav může organizace přilákat návštěvníky z mnoha cílových skupin. Úspěšně se to daří zejména v případě dětí, a to především díky šumperskému Muzejíčku. Spolupráce se školami je realizována nabídkou doprovodných programů, které jsou cíleny přímo na dané rámcové vzdělávací programy. Pro školy jsou také

organizovány speciální muzejní programy a soutěže (např. Muzeum Zábřeh) – viz opatření 1.3.1 a 1.3.2 Konceptce. Marginalizované skupiny navštěvují VM Šumperk pravidelně, zejména speciální školy a zařízení typu azylového domu apod.; rozvíjí se rovněž spolupráce s šumperským SONS – Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých (viz opatření 1.5 Konceptce). Obecně je dostupnost muzeí pro všechny stanovena standardy veřejných služeb, které VM Šumperk striktně dodržuje.

V posledních letech se také rozvinula a prohloubila kooperace VM Šumperk s dalšími kulturními institucemi při pořádání akcí (Město čte knihu, Blues Alive, Dny architektury apod.) – viz opatření 1.4.2 Konceptce.

Prezentace tvorby mladých začínajících umělců je již několik let náplní Galerie mladých v Muzeu Šumperk a Minigalerie v Muzeu Zábřeh (viz opatření 1.3.2 Konceptce).

Pokračovat bude i digitalizace sbírkových předmětů, která se bude odvíjet od Strategie digitalizace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje. K jejímu zkvalitnění a urychlení přispěje i nové vybavení (technika) pořízené prostřednictvím dotace z Národního plánu obnovy. Digitalizované sbírky budou též zpřístupňovány široké veřejnosti v on-line prostředí. Bude tak naplňováno opatření 3.1.2 Konceptce.

Plnění opatření 2.3.2 Konceptce naráží na nepružnost a zastaralost platových tarifů, kdy zaměstnanec lze jen velmi obtížně odměňovat tak, aby práce v kulturní instituci byla i z hlediska finančního ohodnocení atraktivní. V roce 2025 byl rozpočet na platy posílen o částku na odměny, pro rok 2026 bylo zažádáno o další posílení příspěvku na platy na navýšení nenárokových složek, tj. osobního ohodnocení. Spolu s navýšením zaručených platů od ledna 2026 tak dojde k mírnému zlepšení situace, i když to zdaleka nebude dosahovat hodnot celostátní průměrné mzdy. Benefity je možné realizovat jen v rámci zákonných mantinelů (pravidla čerpání FKSP), ovšem po snížení příspěvku do FKSP na 1 % mzdových prostředků se z fondu stěží pokryjí nároky na stravenky a na ostatní benefity nezbyvá téměř nic.

PhDr. Marie Gronychová, ředitelka VM v Šumperku

II. PŘEHLED ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

1. Sbírky

Zařazování předmětů do sbírek, jejich evidence a dokumentace, inventarizace, zápis do CES a další práce budou prováděny dle zákona č. 122/2000 Sb. v platném znění, vyhlášky č. 275/2000 Sb., metodického pokynu MK k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí a také dle strategie sbírkotvorné činnosti VM Šumperk.

1.1 Evidence

1.1.1 Chronologický zápis

V roce 2026 bude pokračovat průběžné systematické doplňování všech sbírek a podsbírek sbírkotvornou činností z výzkumných úkolů, vlastními sběry, nákupy, převody, u archeologických sbírek ze záchranných výzkumů. Nadále budou dokumentovány přírodní i společenské změny společnosti, regionální literatura, umění, řemeslné činnosti a lidová kultura v šumperském regionu. Zvláštní důraz je nadále kladen na dokumentaci současnosti. Předměty budou do sbírek muzea zapsány na základě jednání Poradního sboru pro sbírkovou činnost dle platných směrnic ředitelky (Stanovy PSSČ a Strategie sbírkotvorné činnosti VM).

kurátoři sbírkových fondů

1.1.2 Systematická evidence

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ a v CES dle zákona č.122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb.

Katalogizace sbírkových přírůstků evidovaných v chronologické evidenci podsbírek v letech 2024–2026.
--

1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2026 bude inventarizace probíhat v souladu se zákonem č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, metodickým pokynem č. 4688/2007, o zajištění průkaznosti evidence sbírkových předmětů a stanovení režimu zacházení se sbírkou v muzeích a galeriích spravujících sbírky ve vlastnictví státu a územních samosprávných celků, a vyhlášky MF č. 270/2010 Sb. ze dne 8. září 2010.

Sbírky budou inventarizovány podle inventárních čísel vzestupně. Součástí inventarizace

bude digitalizace části sbírek podle plánu činnosti a přepis evidenčních karet do programu Demus i s údajem o uložení předmětu. Údaj o uložení předmětu bude vyznačen do chronologické, systematické i počítačové evidence sbírek. K inventarizaci sbírek bude vydán příkaz ředitelky VM.

V roce 2026 bude třetím rokem pokračovat další desetiletý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2022 byly minimálně jednou inventarizovány. Ve všech sbírkách bude inventarizace pokračovat podle inventárních čísel vzestupně od nejnižšího čísla. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu bude cca 185 000 ks (stav sbírek zapsaných v CES k 31. 12. 2022). Ve všech sbírkách bude inventarizováno 10 % sbírkových předmětů. Výjimkou bude podsírka historická sbírky lovecko-lesnického muzea, kde byla v roce 2023 provedena předávací inventarizace, může být tedy inventarizováno pouze 5 % sbírky.

1.2.1 Zpracování sbírkových předmětů za využití počítače a programu evidence sbírkových předmětů DEMUS

Průběžná katalogizace nových přírůstků, popř. přepis dosud nedigitalizovaných katalogizačních karet; přepsány budou karty zejména těch předmětů, které budou inventarizovány v roce 2026. Plánován je přepis cca 500 karet (přírodovědné sbírky cca 400, dále archeologické sbírky). V případě botanické podsírky sbírky šumperského muzea budou rozepsány jednotlivé položky inventárních čísel evidovaných formou hromadné evidence – cca 1 000 ks.

V roce 2025 se nezdařilo úspěšně implementovat nový evidenční systém ze strany dodavatele vzešlého z veřejné zakázky vyhlášené zřizovatelem, tudíž bude elektronické zpracování evidence probíhat nadále v systému DEMUS.

1.2.2 Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace sbírkových předmětů je prováděna v souladu se směrnicí č. 9/2023 – Provádění digitalizace sbírkových předmětů; výběr se řídí především článkem E: Postup při tvorbě obrazových digitálních záznamů (nově evidované předměty, inventarizované předměty a předměty zapůjčované muzeem na základě smlouvy o výpůjčce, nájmu nebo innominátní smlouvy v souladu se směrnicí ředitelky č. 1/2023 – Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku).

V roce 2024 byla z dotace získané z příslušného programu Národního plánu obnovy

pořízena nová digitalizační technika, která zahrnuje fotografické vybavení a dále A2 skener a velkoformátový bezkontaktní skener. Oba zmíněné skenery budou využívány na digitalizaci zejména 2D sbírkových předmětů (popř. rozměrově vhodných 3D předmětů) dle výše uvedeného. Vzhledem k investiční povaze těchto přístrojů plyne z podmínek dotace povinnost zveřejňovat digitalizované položky na portále e-sbirky.cz.

Celkem by ve všech sbírkách VM Šumperk mělo být digitalizováno min. 3 000 sbírkových předmětů.

1.3 Restaurování a konzervace

1.3.1 Základní ošetření

Základní ošetření bude provedeno u všech nově získaných sbírkových předmětů (všechny sbírky).

1.3.2 Desinfekce sbírek

- **Sbírka šumperského muzea, zábřežského a mohelnického muzea, Havelkova muzea a PAKu v Lošticích**

Pravidelná desinfekce textilu, vyplynování zoologických a botanických sbírek (depozitáře, expozice) ve II. pololetí, průběžná desinfekce desinsekčními prostředky během roku.

- **Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Očištění všech vystavených exponátů na Úsově před turistickou sezónou, plynování všech sbírkových předmětů v expozici.

1.3.3 Zásadní ošetření

Ve všech sbírkách a podsbírkách bude provedena konzervace nových, zejména archeologických přírůstků a rekonzervace vybraných souborů stanovených na základě inventarizací. Konzervace a rekonzervace bude provedena dle potřeby i u předmětů, které budou použity na výstavách.

1.3.3.1 Konzervace, 1.3.3.2 Rekonzervace

Všechny sbírky – přednostní konzervace sbírkových předmětů pro instalaci na výstavách, nově získaných sbírkových předmětů, předmětů inventarizovaných. Také pravidelná rekonzervace zbraní (zejména v historické a zoologické podsбірce Lovecko-lesnického muzea v Úsově a dále rekonzervace militarií v historické podsбірce sbírky mohelnického muzea). Dle aktuální potřeby ošetření proti červotočům a plísňím.

Dále se týká archeologických nálezů – sbírka šumperského muzea, podsbírka archeologická; sbírka mohelnického muzea, podsbírka archeologická:

- ošetření a konzervace předmětů získaných při detektorových prospekcích
- nekonzervované kovové předměty z přírůstků 2023 (příp. 2024–2025)
- materiál získaný při výzkumu v Dubicku, Za kostelem v sezóně 2019–2023
- případné archeologické výzkumy v roce 2026, ošetření a konzervace předmětů při nich získaných + nálezy z detektorových prospekcí
- rekonzervace kovových předmětů ze starých sbírek

1.3.3.3 Restaurování

Restaurování sbírkových předmětů bude provedeno podle finančních možností organizace a v závislosti na získání případné dotace (dotační program MK ČR ISO/D). Uvedený přehled je tedy pouze orientační, neboť v době tvoření plánu není možné přesně specifikovat, jaká bude finanční situace organizace v roce 2026.

Sbírka šumperského muzea

Podsbírka historická, externí restaurování

Betlém králický, soubor 14/2021, H 37 471 – 37 494, další 2 etapy – restaurátorka Kopecká – 123 420 Kč – žádost ISO III/D.

Sbírka zábřežského muzea

Prapor spolkový, Tábor, Dubicko, 1886, H 7484, 2. etapa – 121 000 Kč – restaurátorka Dolanská – žádost ISO III/D.

1.3.3.4 Preparace

Preparace nových sběrů v oboru botaniky (cca 100 ks).

Repreparace a konzervace stávajících exponátů zoologické podsbírky sbírek šumperského muzea a Lovecko-lesnického muzea na zámku Úsov (dle potřeby).

1.4 Práce se sbírkami

Ve všech depozitářích bude probíhat pravidelné sledování a budou prováděny klimatické záznamy režimu v depozitářích a výstavních prostorech podle směrnice ředitelky Depozitární řád VM v Šumperku, a to nejméně 1x za měsíc, dále vedení záznamů o vstupech do depozitářů – dle platné směrnice, vedení přírůstkových knih, úklid v depozitářích a v regálech, zpracovávání lokačních seznamů; spolupráce na digitalizaci sbírkových předmětů, vyhledávání

a zpětné uložení zapůjčovaných sbírkových předmětů – podle směrnice Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.5 Centrální evidence sbírek

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb. a směrnice ředitelky Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.7 Depozitáře

Při práci v depozitářích bude kladen důraz na bezpečné uložení sbírek, zpracování lokace, průkaznost evidence a na správnou regulaci klimatických podmínek. Robotárna – v objektu tzv. Kobky (archeologické depozitáře) je nutné dořešit instalaci protipožárních čidel. Zahájit přípravy pro zřízení nových depozitárních místností v nově získané části hlavní budovy (úložné systémy pro sbírky – regály).

1.8 Předměty se vztahem ke sbírkám v jiné evidenci

Pokračování v evidenci předmětů vztahujících se ke sbírkám na evidenčních kartách (faksimile, modely, figuríny apod.) a v evidenčních sešitech (srovnávací materiál ad.) dle směrnice upravující evidenci předmětů se vztahem ke sbírkám.

1.8.3.1 Knihovna

Akviziční činnost, pokračování v katalogizaci a evidenci knižních přírůstků, přepis knih do programu Verbis (novější verze KpWinSQL), přímé uložení na serveru Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk. Evidence a cirkulace časopisů, zajištění jejich vazby, meziknihovní výpůjční služba, výstřižková služba a pravidelná inventarizace publikací, zasílání povinného výtisku a nabídkové povinnosti dle zákona č. 37/1995 Sb., přidělování ISBN, čtvrtletní vyhodnocení hospodárnosti v muzejní knihovně dle směrnice č. 2/2018 a sledování rozpočtu vzhledem k nákupu odborné literatury a předplatného novin a periodik. Provedení řádné revize knihovního fondu (cca 20 % knihovních dokumentů).

Nový projekt:

Výběr dokumentů pro projekt digitalizačního centra pro zpřístupnění regionální literatury čtenářům knihovny VMŠ a Městské knihovny TGM Šumperk – ve spolupráci s Městskou knihovnou T. G. Masaryka a Vědeckou knihovnou v Olomouci.

V roce 2026 se rovněž předpokládá přestěhování knihovního fondu do nových prostor ve zrekonstruované budově v areálu robotárny, tyto místnosti by měly být vybaveny novými úložnými regály a nábytkem.

1.8.3.2 Archiv

Průběžné zařazování písemností, vedení archivní knihy, skartace, vedení stavebního archivu a spisovny, vedení zápůjček dokumentace.

1.8.3.3 Fotoarchiv

Digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s kurátory sbírkových fondů), zpracovávání a evidence CD a DVD nosičů vlastních a převzatých, zapůjčování fotografií, negativů, postupná katalogizace negativů, vystavování licenčních smluv ad.

Fotoarchiv bude průběžně doplňován rovněž o fotodokumentaci měst a obcí v regionu, zaměřenou především na stavební proměny města Šumperka a okolí.

Kozáková, Kudelová + odb. pracovníci

2. Vědecko-výzkumná činnost

2.1 Interní úkoly

2.1.1 Vlastní výzkum nebo vedoucí výzkumu

2.1.1.1 Pokračující úkoly

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka ve starším pravěku

Řešitelka: Barbora Tomešová

Výstup: výstava **S příchodem zemědělství – mladší doba kamenná, neolit** (navazuje na předchozí výstavu Čas lovců a sběračů).

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka v mladším pravěku

Řešitel: Jakub Halama

Víceletý dílčí úkol „**Hradiště Obersko – pravěká pevnost a sídlo mocných**“

Zpracování další části nálezových zpráv z realizovaných preventivních detektorových průzkumů a náhodných nálezů na lokalitě a v jejím okolí + fotografická digitalizace dalších souborů sbírkových předmětů z lokality jako podklad pro budoucí odborné vyhodnocení a publikaci.

Dokumentace regionu Šumperska – společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1918 do současnosti

Řešitelka: Michaela Kollerová

Dokumentace společenského, kulturního, hospodářského i politického vývoje regionu – sbírkotvorná činnost, fotodokumentace změn a událostí. Dle tématu možný přesah do období 19. století.

Dílčí úkol: Hygiena v životě obyvatel regionu

Vývoj hygienických podmínek a udržování čistoty lidského těla a lidských obydlí s přihlédnutím k situaci v regionu.

Výstupy:

- výstava: Čistota – půl zdraví (prac. název)
- komentované prohlídky výstavy

Dokumentace regionu Mohelnicka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sbírkotvorná činnost, pořizování fotodokumentace – současnost města (zejména nové stavby, rekonstrukce, pokračování revitalizace historického jádra města). Výstupem bude databáze fotografií.

Průmyslový rozvoj Mohelnice (Mohelnicka) od 2. poloviny 19. století do roku 1945

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sestavení přehledu mohelnických firem v daném období. Studium pramenů.

Dokumentace regionu Lošticka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj

Osobnosti Loštic

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Dílčí úkol: **Osobnosti Loštic – Jan Smital** – akademický malíř, patří mezi významné osobnosti Loštic.

Výstup: **Výstava k 130. výročí narození Jana Smitala**

V roce 2026 uplyne 130 let od jeho narození. Výstava představí osobnost J. Smitala a jeho dílo, které je zastoupené ve sbírce Havelkova muzea.

Předválečná amatérská archeologie na severní Moravě

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková

V letech 2024–2025 se výzkum zaměřil na německy hovořící amatérské archeology působící na severní Moravě, kteří byli po 2. světové válce odsunuti do Německa (výstupem mj. článek k J. Itermannovi a H. Morawkovi v SM 2025). Pro rok 2026 zůstává rozpracována osobnost M. U. Kasparka a výzkum se zaměří na další dosud opomíjené osobnosti – R. Krebernika, příp. M. Manethovou – jednu z mála žen v tehdejší archeologii.

Uvažované výstupy:

- „Světoběžník“ Max Udo Kasperek a jeho krátké vlastivědné působení na severní Moravě (kratší článek do rubriky Zajímavosti v rámci SM nebo článek na web VMŠ)
- Příprava článku k R. Krebernikovi, příp. M. Manethové (vyd. spíše až 2027)

Podmalby na skle ze sbírky Vlastivědného muzea v Šumperku

Řešitelé: Mária Kudelová, Luboš Kafka (externí spolupráce)

Pokračování v přípravě katalogu podmaleb na skle, textové podklady, podání žádosti o podporu na MK ČR z programu Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií. Příprava k výstavní prezentaci a přednášce, uvedení publikace.

Výstupy:

- Katalog podmaleb na skle s názvem Nebe na skle malované
- Na portálu e-sbírky publikace všech podmaleb a revize již zveřejněných
- Výstava
- Přednáška, uvedení knihy

Kříže, kapličky a boží muka v okr. Šumperk

Řešitelky: Mária Kudelová, Pavlína Janíčková

Zpracování drobných sakrálních staveb z katastrů dalších čtyř obcí.

Výstup 2026:

- Zveřejnění dalších čtyř obcí na webu VM Šumperk

Lidová architektura na severní Moravě

Řešitelka: Mária Kudelová

Úkol pozastaven.

Výtvarní umělci regionu

Řešitelky: *Kristina Lipenská, Lenka Müllerová*

V roce 2026 bude pokračovat doplňování sbírky regionálního umění se zaměřením na její prezentaci ve VM v Šumperku; průběžná aktualizace, doplňování a shromažďování podkladů k regionálním umělcům, jejichž biografické medailony jsou často využívány jako nepostradatelné podklady pro různé výstavní projekty a publikační činnost. Dále budou dokumentovány aktivity výtvarných regionálních umělců a vyhledávány přínosné akvizice do sbírek. Dlouhodobý výstavní cyklus Po stopách šumperských architektů, který mapuje architekturu a významné architektky na Šumpersku, bude pro rok 2026 pozastaven z důvodu pracovního vytížení kurátorky K. Lipenské stěhováním muzejní knihovny, jejíž správou je pověřena. Průběžně bude doplňován fotoarchiv VMŠ, tj. pořizována fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí.

Výstupy v roce 2026:

- sbírkotvorná činnost
- průběžné doplňování fotoarchivu VMŠ, fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí
- dramaturgie výstav v Galerii mladých Muzea Šumperk – Lipenská, Müllerová
- článek do sborníku Severní Morava – Šumperské kořeny rodiny Primavesi (pracovní název) – Lipenská
- výstava Nejnovější poklady – ke 130. výročí založení šumperského muzea, spolupráce s ostatními kurátory sbírek – Lipenská
- přednáška v rámci festivalu Den architektury (pravděpodobně vila Roberta Siegla) – Lipenská
- příprava podkladů a prezentace podsbírkou výtvarného umění na webu muzea a portálu e-sbírkou Müllerová
- výstava Věra Kovářová a spolužáci a jejich profesor L. Jalůvka (pracovní název) Müllerová
- výstava ZUŠ Absolventi Müllerová
- stálá expozice Otevřený depozitář Müllerová
- podklady pro dotační program Akviziční fond MK ČR Müllerová
- článek Emilián Glocar ve sbírkách šumperského muzea (pracovní název) na web muzea Müllerová

Dílčí výzkumný úkol:

Stavební proměny města Šumperka

Řešitelky: Kristina Lipenská, Michaela Kollerová

Výstupy v roce 2026:

- příspěvky do pravidelné rubriky Šumperské proměny (Šumperský zpravodaj)

Barokní malířství a sochařství na Šumpersku, Zábřežsku a Mohelnicku

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2026 bude úkol zaměřen na badatelský výzkum kolem olejomalby Oslava Nejsvětější svátosti ze sbírek VMŠ, u které je třeba vyvrátit či připsat autorství J. K. Handkeho, a přípravu článku – Müllerová, L., 2026: Olejomalba P. Marie Ochránkyně s vedutou města od šumperského malíře Josefa Keila (pracovní název) – článek do SM (rubrika Poklady z našich depozitářů).

Sbírka grafických listů K. Lukase ve sbírce zábřežského muzea

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2026 bude úkol zaměřen na přípravu článku propagujícího tuto dílčí část expozice v zábřežském muzeu – Václav Hollar & výběr z díla v Grafickém kabinetu. Současně bude vybrána další část starých tisků z pozůstalosti K. Lukase, která po badatelském výzkumu bude uveřejněna na e-sbírkách a webu muzea.

- příprava podkladů a prezentace další části kolekce na webu muzea a portálu eSbirky.cz
- Müllerová, L., 2026: Grafické tisky Václava Hollara v Grafickém kabinetu Muzea Zábřeh (pracovní název) – článek do kulturního revue Olomouckého kraje Krok 2026

Studium rozšíření, mapování výskytu a případný popis nových druhů brouků nadčeledi *Elateroidea* na území Šumperska

Řešitel: Milan Dvořák

Plošný zoogeografický průzkum šumperského okresu se zaměřením na entomofaunu. Hlavní důraz kladen na hledání nových druhů brouků, především skupiny Elateriformia, a na hledání různých typů vývoje mimikry u stávajících. V případě nižšího zastoupení brouků sledované čeledi bude úkol rozšířen na průzkum divergence i u ostatních zástupců tohoto řádu.

V roce 2026 další pokračování projektu – rozšíření pole působnosti i na jiné lokality (Vikýřovice); pokud nebudou nalezeny nové druhy u Elateriformia, tak bude výzkum čistě mapujícího charakteru a bude doplňovat sbírky VM. Výstup bude formou odborného článku a nasbírání brouci budou zároveň předmětem sbírkotvorné činnosti.

Floristický průzkum města Šumperka

Lidská sídla představují jedinečné prostředí, v němž se díky pestré mozaice biotopů setkávají původní rostlinné druhy s druhy zavlečenými. Výzkumný úkol bude spočívat v dokumentaci a fotodokumentaci květeny vybraných ploch v Šumperku. Cílem úkolu bude nejen zmapovat, jaké druhy se ve městě vyskytují, ale také zjistit, jak se zastoupení druhů liší v různých částech města a na různých typech stanovišť. Důraz bude kladen na nově se šířící nepůvodní druhy, stranou pozornosti však nezůstanou ani druhy běžné. V roce 2026 bude dokončen výzkum z předchozího roku, zaměřený na trávníky v městských sadech. Dále budou v roce 2026 studovány vodní toky.

Výstupy:

- sbírkotvorná činnost, fotodokumentace
- článek do SM (název Floristický průzkum v Šumperku v letech 2022–2025)

Floristický průzkum okolí Bludova

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol je zaměřen na dokumentaci vybraných lokalit, na pořízení terénních záznamů o výskytu cévnatých rostlin na vybraných lokalitách a na sběr herbářových položek. V roce 2026 budou výsledky terénního průzkumu zpracovány formou odborného článku a také proběhne botanická vycházka pro veřejnost, konkrétně do prostoru Bludovské stráně.

Výstupy v roce 2026:

- článek Květena Bludovské stráně a blízkého okolí (KROK?)
- botanická vycházka na Bludovskou stráň (duben)

Dějiny města Šumperka (víceletý projekt)

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janičková, Michaela Kollerová, Kristina Lipenská, Lenka Müllerová, Jana Uhlířová

Cílem kolektivního výzkumného víceletého projektu je pokud možno podrobné zpracování dějin města Šumperka od jeho počátků, resp. od počátků osídlení jeho území. Historie města by byla zachycena téměř po současnost, jako zatímní mezník je dán rok 2002, kdy v souvislosti s územněsprávními reformami zanikl okresní úřad a město také ztratilo status okresního města. Dějiny města by měly být v rámci publikace zmapovány pokud možno po všech jeho stránkách. Nebude tedy sledován pouze chronologický vývoj města v jednotlivých časových obdobích (politické dějiny), ale práce se zaměří i na nejrůznější aspekty života města a jeho obyvatel – hospodářství, kulturu, školství, sport, architektonický vývoj, péči o zdraví, každodenní život a

další. Hlavním uvažovaným výstupem projektu by měla být v budoucnu obsáhlá publikace věnovaná dějinám města. Rozdělení jednotlivých tematických celků s uvedením řešitelů bylo uváděno v předchozích plánech činnosti organizace.

V roce 2026 se pozornost bude soustředit především na přípravu velké mezioborové výstavy věnované počátkům města Šumperka a jeho dalšímu vývoji, výstava obsáhne období od prehistorie zhruba do poloviny 19. století. Souběžně s ní se uskuteční ještě další výstavní projekt. Ten připomene 130. výročí založení šumperského muzea.

Nová expozice k dějinám města Zábřeha

Pokud budou VMŠ přiděleny zřizovatelem prostředky na realizaci nové expozice v Muzeu Zábřeh (projektová dokumentace zhotovena v roce 2024), budou zpracovávány do finální podoby podklady.

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – starší historie Sitta

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – mladší historie Kollerová

2.1.1.2 Nové úkoly

Floristický průzkum okolí Branné

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol bude zaměřen na dokumentaci flóry okolí Branné. Důraz bude kladen na ověřování výskytu vzácných a ohrožených druhů cévnatých rostlin na lokalitách udávaných v literatuře a hledání nových lokalit těchto druhů. Vybrané nálezy budou dokladovány herbářovými sběry.

Výstupy v roce 2026:

- sbírkotvorná činnost, fotodokumentace
- botanická vycházka pro veřejnost

Proměny jesenických lesů

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol bude orientován na problematiku lesa v oblasti Jeseníků a jeho proměny v minulosti z hlediska zastoupení fauny i flóry, pozornost bude věnována srovnání minulého a současného hospodaření v lesích a dotkne se i vývoje lesnictví na severní Moravě.

Výstup:

- Výstava: Les dříve a dnes

Voda v rekreaci Zábřežanů

Řešitelé: Jan Sitta, spolupráce Michaela Kollerová

U příležitosti 50. výročí otevření plaveckého areálu v Zábřehu se pozornost zaměří na téma vody v rekreačním využití obyvatel města Zábřeha a okolí (plovárna, městské lázně, „hlubinka“ na Sázavě, Božěnov, rybníky, ...), zmapován bude i zábřežský vodácký klub a rybářské spolky – spolupráce se zábřežskými rybáři a vodáky.

- výstava s pracovním názvem Voda v rekreaci Zábřežanů
- publikační činnost: zajímavost na web
- dokumentace a sbírkotvorná činnost

Nová expozice Otevřený depozitář – užité umění, výtvarné umění

Řešitelé: Marie Gronychová + odborní pracovníci Lenka Müllerová, Mária Kudelová, Michaela Kollerová, Kristina Lipenská

Příprava podkladů a realizace stálé expozice Otevřený depozitář zaměřené na výtvarné, popř. užité umění ze sbírkového fondu VMŠ, prioritně ze sbírek šumperského muzea.

Nová expozice Otevřený depozitář – archeologie

Řešitel: Jakub Halama

Příprava podkladů a realizace stálé expozice Otevřený depozitář zaměřené na obor archeologie ze sbírkového fondu VMŠ.

2.2.2 Podíl na jiném úkolu

2.2.2.1 Pokračující úkoly

Projekt preventivní archeologie (hlavním nositelem Archeologické centrum Olomouc)

Řešitel: Jakub Halama (garant detektorového průzkumu v okr. Šumperk)

Preventivní detektorové průzkumy ohrožených lokalit v okr. Šumperk (je zároveň součástí interního úkolu Osídlení Mohelnicka, Zábřežska a Šumperka v mladším pravěku) + zajišťování jednotlivých detektorářských nálezů a jejich nálezového kontextu.

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury

Řešitelka: Mária Kudelová

Výzkum tradiční rukodělné výroby a obyčejové kultury – dokumentace výrobců a nemateriálních statků jako podkladů pro další výzkumy pro zpracování nominací na titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje v dalších letech.

Dokumentace lidové a řemeslné výroby na Šumpersku, posudky a podklady pro činnost v certifikační komisi Jeseníky originální produkt

Řešitelka: Mária Kudelová

Zpracování posudků dle požadavků.

2.2.2.2 Nové úkoly

Na rok 2026 není plánován žádný nový podíl na jiném úkolu.

2.3 Odborná prezentace

2.3.1 Konference

2.3.1.2 Aktivní účast

2.3.1.3 Pasivní účast

V době sestavování plánu nebyly známy konkrétní termíny konferencí, případná účast se tedy bude odvíjet dle aktuální nabídky v průběhu roku 2026.

2.3.2 Semináře

Pořadatel:

V době sestavování plánu není plánováno pořádání konkrétního semináře.

2.3.2.2 Aktivní účast

Semináře odborných komisí při AMG (etnografické, historické, archeologické, botanické atd.)
odborní pracovníci

2.3.2.3 Pasivní účast

Účast na seminářích je uváděna pouze rámcově, neboť témata ani termíny seminářů a školení pro rok 2026 nejsou v době tvorby plánu zpravidla ještě zveřejněny. Podrobněji bude vzdělávání zaměstnanců rozpracováno v plánu vzdělávání zaměstnanců VM Šumperk – samostatný dokument.

Přehledy výzkumů na Moravě a ve Slezsku	Halama, Tomešová
Přehledy výzkumů na střední Moravě (Olomouc)	Halama
Seminář k Cesiku a CES	Vepřková
Setkání souvkařů severní Moravy	Dvořák
Seminář AMG na téma knihovnictví	Lipenská
Floristický kurz ČBS	Uhlířová
Semináře na téma muzejní pedagogiky	edukátor
Inventarizace majetku obcí, krajů, PO a BOZP (dle nabídky)	Červinková

Ekonomické semináře a personalistika (dle nabídky) Krásná, Stebnická
Zaměstnanci oddělení provozu a výroby (Krnávek, Koppa, Skýva, Pejcha, Novák) absolvují
povinná školení – lešenář, svářeč, vysokozdvížený vozík, řidič, motorová pila.

Všichni zaměstnanci se pravidelně zúčastňují školení bezpečnosti práce a požární ochrany.
Zaměstnanci, kteří jsou oprávněni k řízení služebních vozidel, absolvují dle lhůtníku školení
řidičů.

3. Prezentace

3.1 Ediční činnost

3.1.1 Vydané muzeem

3.1.1.1 Vlastní titul

Severní Morava sv. 112	Hajtmarová, Kvapilová
Podmalby na skle ze sbírky Vlastivědného muzea v Šumperku (v závislosti na poskytnutí dotace z MK ČR)	Kudelová
Proměny Mohelnice	Žouželka

Další publikace budou připravovány k vydání v dalších letech:

Hotel Grand v ŠumPERKu	Lipenská
Hrad a zámek Úsov	Lipenská, Müllerová, Tomešová
Průvodce po městském hřbitově v Šumperku (prac. název)	Lipenská

Vlastní tituly na webu www.muzeum-sumperk.cz:

- Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů
brouků Dvořák
- Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další čtyři obce, aktualizace databáze
Janíčková, Kudelová
- Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií
VMŠ a zajímavostmi z historie regionu odb. pracovníci
- Aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea odb. pracovníci
- Archeologické okénko Halama, Tomešová
- Poklady ze sbírek odb. pracovníci
- Prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea (i v rámci projektu Digitalizace

sbírkových předmětů)
pracovníci

Müllerová + odb.

3.1.1.2 Podíl na edici

3.1.2 Publikační činnost

3.1.2.2 Studie

3.1.2.3 Odborné články

- Několik kratších článků k některým archeologickým akcím i nálezům v regionu z roku 2025 – do časopisu Přehled výzkumů (vyd. ARÚ Brno) Tomešová, Halama
- Nový archeologický objev na okraji města a osídlení Šumperské kotliny v době bronzové (článek do SM?) nebo nějaký zajímavý jednotlivý detektor. nález ze Šumperska (rubrika Poklady z našich depozitářů v SM) Halama
- „Světoběžník“ Max Udo Kasperek a jeho krátké vlastivědné působení na severní Moravě (kratší článek do rubriky Zajímavosti v rámci SM nebo článek na web VMŠ) Halama, Janíčková
- Místo kláštera okresní soud. Z historie výstavby budovy okresního soudu v Šumperku – SM Kollerová
- Sbíрка holí Vlastivědného muzea v Šumperku – SM Kudelová
- Šumperské kořeny rodiny Primavesi (pracovní název) – SM Lipenská
- Grafické tisky Václava Hollara v Grafickém kabinetu Muzea Zábřeh (pracovní název) – článek do kulturního revue Olomouckého kraje Krok 2026 Müllerová
- Olejomalba P. Marie Ochránkyně s vedutou města od šumperského malíře Josefa Keila (pracovní název) – článek do SM (rubrika Poklady z našich depozitářů) Müllerová
- Floristický průzkum v Šumperku v letech 2022–2025 – SM Uhlířová

3.1.2.4 Populárně-vědné články

- Příspěvky do pravidelné rubriky Šumperské proměny (Šumperský zpravodaj) Lipenská, Kollerová

3.1.2.5 Informační články

Aktuální informace o výstavách a jiných muzejních aktivitách v regionálním a odborném tisku
kurátoři výstav, vedoucí odd. a pracovišť

Informace na internetu – aktuální informace o výstavách

kurátoři výstav, Zeman, Valová

3.1.2.6 Nálezové zprávy

Průběžné zpracovávání oznámení, hlášení a nálezových zpráv z archeologických dohledů (zde důraz na dopracování stále neodevzdaných nálezových zpráv ze starších archeolog. akcí), výzkumů a detektorových prospekci pro Archeologický ústav (databáze Archeologická mapa ČR).

Halama, Tomešová

3.2 Výstavy – číselník odpovídá stanovenému obsahu výroční zprávy o činnosti, vysvětlivky a rozdělení výstav na vlastní a zapůjčené byly zpracovány podle metodiky NIPOS, formulář V-Kult.

Celkem 33 výstav, z toho 7 přechází z roku 2025

Výstavy autorské (3.2.1, 3.2.2) – vlastní výstava je autorsky připravená a ve sledovaném období vykazujícím muzeem zpřístupněná výstava obsahující v převážné míře vlastní exponáty (alespoň 50 %).

3.2.1 Autorské z výzkumu

3.2.1.1 Šumperk 750. výročí

Šumperk, Výstavní síň

19. 5. – 11. 10. 2026

Gronychová a kol.

3.2.1.2 Les dříve a dnes

Šumperk, Hollarova galerie

únor–květen 2026

Uhlířová

3.2.1.3 Čistota – půl zdraví

Šumperk, Rytířský sál

leden–květen 2026

Kollerová

3.2.1.4 Výročí muzea

Šumperk, Rytířský sál

květen–září 2026

Gronychová, Lipenská

3.2.1.5 Voda v rekreaci Zábřežanů

Šumperk, Rytířský sál

září–listopad 2026

Kollerová, Sitta

3.2.2 Autorské

3.2.2.1 Vánoční výstava – přechází z 2025

Betlémy ze sbírek Městského muzea v Ústí nad Orlicí a Vlastivědného muzea v Šumperku a vánoční ozdoby ze sbírky Jitky Mrkosové

Šumperk, Výstavní síň

leden 2026

Kudelová

3.2.2.2 Michal Navrátil

Šumperk, Výstavní síň

10. 2. – 22. 3. 2026

Lipenská

3.2.2.3 Věra Kovářová a spolužáci a jejich profesor L. Jalůvka

Šumperk, Výstavní síň

20. 10. – listopad 2026

Lipenská

3.2.2.4 Podmalby

Šumperk, Výstavní síň

prosinec 2026 – únor 2027

Kudelová

3.2.2.5 Město čte knihu – přechází z 2025

Šumperk, Hollarova galerie

leden 2026

Lipenská

3.2.2.6 Dravci Šumperska

Šumperk, Hollarova galerie

květen–srpen 2026

Dvořák

3.2.2.7 S příchodem zemědělství – mladší doba kamenná, neolit

Šumperk, Hollarova galerie

září–listopad 2026

Tomešová

3.2.2.8 Blues Alive

Šumperk, Hollarova galerie

listopad–prosinec 2026

Gronychová

3.2.2.9 Blues Alive – Jindřich Opřt – přechází z 2025

Šumperk, Rytířský sál

leden 2026	Gronychová
3.2.2.10 Houby	
Šumperk, Rytířský sál	
září 2026	Uhlířová
3.2.2.11 Město čte knihu	
Šumperk, Hollarova galerie	
říjen–prosinec 2026	Lipenská
3.2.2.12 Farma v Muzejíčku – přechází z 2025	
interaktivní výstava	
Šumperk, Muzejíčko	
leden 2026	Gronychová, Drugda A., Drugda R.
3.2.2.13 Sportovní herna	
interaktivní výstava	
Šumperk, Muzejíčko	
únor–srpen 2026	Gronychová, Drugda A., Drugda R.
3.2.2.14 Nová herna	
interaktivní výstava	
Šumperk, Muzejíčko	
září–prosinec 2026	Gronychová, Drugda A., Drugda R.
3.2.2.15 Dobrodružství cyklistiky	
Zábřeh	
duben–červen 2026	Sitta
3.2.2.16 Zimní radovánky	
Zábřeh	
prosinec 2026–leden 2027	Sitta
3.2.2.17 Poklady depozitáře	
Mohelnice	
duben–červen 2026	Žouželka

3.2.2.18 Vánoční výstava

Mohelnice

prosinec 2026

Žouželka

3.2.2.19 Vánoce a zima v díle A. K. – přechází z 2025

PAK Loštice

leden–únor 2026

Janíčková

3.2.2.20 Jan Smital (1896–1955)

PAK Loštice

březen–květen 2026

Janíčková

3.2.2.21 Vánoční výstava

PAK Loštice

listopad–prosinec 2026

Janíčková

3.2.4 Přejatá aktivně

Výstavy přejaté aktivně – za vlastní se může považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum takovou výstavu vlastním nákladem připravilo a zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava zapůjčené soukromé sbírky určitých artefaktů).

3.2.4.1 Příběhy výšivky

Zábřeh

leden–březen 2026

Sitta

3.2.4.2 Krajka

Mohelnice

říjen–listopad 2026

Žouželka

3.2.6 Zapůjčená

3.2.7 Putovní vlastní

Výstavy putovní vlastní – za vlastní výstavy se považují i výstavy putovní. Putovní výstavou se rozumí výstava připravená se záměrem, že bude muzeem půjčená a instalovaná mimo původní vlastní výstavní prostory (např. v jiných zařízeních, muzeích, ve školách, v jiných prostorách v obci, v kulturních klubových zařízeních apod.).

3.2.7.1 Betlémy – přechází z roku 2025

Zábřeh

leden 2026

Kudelová

3.2.7.2 Výlet zpět o miliony let

interaktivní výstava

Zábřeh

červenec–září 2026

Sitta, A. Drugda

3.2.7.3 Čím voní Vánoce – přechází z roku 2025

Mohelnice

leden 2026

Kollerová, Uhlířová

3.2.7.4 Velikonoční výstava

Mohelnice

únor–duben 2026

Kudelová

3.2.7.5 Herna

interaktivní výstava

Mohelnice

červenec–září 2026

Žouželka, A. Drugda

3.3 Expozice

Síň slávy Blues Alive – doplnění o další exponáty

Muzeum Šumperk

Gronychová

Historie města Zábřeh – příprava nové stálé expozice věnované vývoji města Zábřeh v tamním muzeu

Kollerová, Sitta

PAK Loštice – úprava obsahu expozice z důvodu úpravy jedné z místností v patře pro účely krátkodobých výstav, vytvoření listovacího souboru obsahujícího informace o životě a díle malíře A. Kašpara, doplněno o kopie fotografií a dokumentů ze sbírkového fondu PAK.

Janíčková

Robotárna:

V souvislosti s dokončením rekonstrukce tzv. červené budovy v areálu robotárny v Lidické ulici budou v roce 2026 realizovány tyto projekty:

Expozice „Robotárna“

spolupráce VMŠ a Post Bellum

Otevřený depozitář – archeologie

Halama

Otevřený depozitář – umění

Gronychová, Müllerová

3.4 Dílny

3.4.1 Autorské

Dílny k aktuálním výstavám a stálým expozicím:

Dílny k výstavám: Velikonoce, Betlémy

Kudelová

Dílny ke stálé expozici: Jak vzniká látka na šaty?

Kudelová

Dílny a komentované prohlídky ve stálé expozici Hrnčířství na Lošticku Janíčková, Halama

Dílny a komentované prohlídky k expozici Pravěk Mohelnicka

Tomešová

Dílny k vánoční výstavě PAK Loštice

Janíčková

Komentované prohlídky a vycházky v rámci celorepublikové akce Archeologické léto (v úvahu přicházejí komentované prohlídky expozice Pravěk Mohelnicka – Tomešová, vycházky na hradiště Stavenice nebo Obersko – Halama; koment. prohlídky exp. loštických pohárů – Halama, Janíčková; event. vycházka na zříceninu hradu Bludov nebo Nový Hrad – Halama)

Komentované prohlídky k výstavám:

Komentované prohlídky k aktuálním výstavám

autoři výstav

3.5 Přednášky

Každý pracovník se zařazením kurátor výstav a archeolog musí mít minimálně jednu samostatnou přednášku pro veřejnost. Mezi přednášky se v tomto případě nepočítají komentované prohlídky výstav a expozic.

3.5.1 Autorská z uzavřeného výzkumu

- Přednáška nebo vlastivědná vycházka zaměřená na architekturu – v rámci programu festivalu Den architektury Lipenská
- Umělecky zajímavé náhrobky šumperského hřbitova (ve spolupráci s Městskou knihovnou TGM) Lipenská

3.5.2 Autorské

- Přednáška k výstavě „Dravci“ Dvořák
- Nový archeologický objev na okraji města a osídlení Šumperské kotliny v době bronzové Halama

- Středověký Šumperk očima archeologie (přednáška v rámci výstavy Počátky města Šumperka / Kdy byl založen Šumperk?) Halama
- Botanická vycházka pro veřejnost – pravděpodobně 3x (Bludov, Branná, Šumperk) Uhlířová
- Poklady z depozitáře mohelnického muzea Žouželka

Program přednášek bude upřesňován v průběhu roku 2026, přednáškovou činnost pracovníků ovlivňuje také průběžný zájem externích subjektů (např. obcí, škol, TIC, spolků) o přednášky na konkrétní témata.

3.6 Kulturně-výchovná činnost realizovaná externisty

3.6.1 Kulturní projekty obecně

3.6.3 Přednášky

- **Přednáška k výstavě Houby**

Termín: září 2026, povede mykoložka Tereza Tejklová

- **Přednáška v PAK Loštice**

Termín: jaro a podzim 2026, povede archeolog Karel Faltýnek

3.6.5 Akce jiné

- **Muzeum Šumperk**

31. 3. – 2. 4. 2026 – Velikonoce v muzeu

Kudelová

12. 6. 2026 – Muzejní noc

Valová, Gronychová

20. 9. 2026 – Šumperský hafan

Gronychová, Valová

15. 10. 2026 – Mezinárodní den archeologie

Tomešová, Halama

Adventní tvoření – prosinec

odborní pracovníci, edukátor

- **Muzeum Mohelnice**

Mezinárodní den archeologie, 13. 10. 2026

Tomešová, Halama

- **PAK Loštice**

Den s hrnčíři – září

Janíčková, Halama

1. dubna – Velikonoce v PAK

Janíčková

- **Muzeum Zábřeh**

Jeden den pračlověkem, 22. 8. 2026

Sitta

Soutěže pro školy O poklad paní Magdalény a Toulky zábřežskou minulostí, O přesnou mušku J. E. Welzla

Sitta

- **Lovecko-lesnické muzeum v Úsově**

Duben – Slavnostní zahájení sezóny

Červenec – Pohádkový den

Září – Bílá paní a strašidla

Říjen – Halloween na zámku Úsov

Dny evropského dědictví – září, volné nebo zvýhodněné vstupy, propagace ve spolupráci s městy (Šumperk, Mohelnice, Zábřeh)

3.7 Internet

3.7.1 Vlastní stránky

Vlastivědné muzeum v Šumperku provozuje webové stránky www.muzeum-sumperk.cz, které v roce 2023 dostaly novou grafickou podobu. Kromě základních povinných údajů o organizaci, kontaktů a dalších identifikačních údajů jsou na webu umístěny informace o všech zařízeních VM Šumperk, stálých expozicích (virtuální prohlídky stálé expozice v šumperském muzeu a expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice a expozice v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov) a výstavách a akcích. Zveřejněny budou digitalizované sbírkové předměty a také bude nově vyřešena prezentace publikací a článků.

Vlastivědné zajímavosti na www.muzeum-sumperk.cz:

- Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků Dvořák
- Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další čtyři obce, aktualizace databáze Janíčková, Kudelová
- Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu odb. pracovníci
- Aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea odb. pracovníci
- Prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea Müllerová + odb. pracovníci
- Poklady ze sbírek odb. pracovníci
- Archeologické okénko Halama, Tomešová

Facebook muzea:

- Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu odb. pracovníci
- Poklady ze sbírek odb. pracovníci
- Archeologické aktuality Halama, Tomešová

3.7.2 Ostatní internetové stránky

- Řešitelka projektu Digitalizace sbírkových předmětů a jejich prezentace na eSbírkách, spolupráce s Národním muzeem – administrace sbírek VMŠ na webu eSbirky.cz. Müllerová

4. Ostatní činnost

4.1 Odborné posudky

- odborná vyjádření k plánovaným stavebním činnostem a k proběhlým stavbám s archeologickým dohledem či záchranným výzkumem.

4.3 Členství v komisích

- Komise kultury, letopisecká a cestovního ruchu Šumperk Gronychová
- Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu v Olomouckém kraji Kudelová
- Středomoravská archeologická komise Tomešová, Halama
- Předseda regionální sekce AMG, člen senátu AMG Gronychová
- Oborové komise při AMG jednotliví odborní pracovníci dle zaměření
- Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje Kvapilová, Müllerová

4.7 Služby dle zákona 122 – bezplatné

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků stavebníků
- Záchranný archeologický výzkum dle požadavků stavebníků

4.8 Služby dle zákona 122 – placené

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků investorů
- Záchranný archeologický výzkum dle požadavků investorů

4.9 Zájmová sdružení u muzea

- Spolupráce s Respekt a tolerance, o. s. Žouželka

- Spolupráce se Společností přátel hradu Bouzova Gronychová, Žouželka

6. Účelové komise

- Redakce Severní Moravy Gronychová, Hajtmarová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM v Šumperku
Halama, Lubina, Kollerová, Kudelová, Vepřková + 2 externí spolupracovníci
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea silnic ve Vikýřovicích Kudelová
- Poradní sbor pro sbírkovou činnost Muzea Komenského v Přerově Janíčková
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM Jesenicka
Kollerová, Halama/Tomešová, Dvořák
- Certifikační komise pro udělování regionální značky „Jeseníky originální produkt“
Kudelová